

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü

16/02/2012

Sayı : B.02.1.SYD.0.73.00.00.010.06.01 - 591
Konu : Genel Sağlık Sigortası Gelir Tespitine
İlişkin Usul ve Esaslar

GENELGE
(2012/07)

..... VALİLİĞİNE/KAYMAKAMLIĞINA

633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğüne “genel sağlık sigortalılığının tespitinde esas alınacak gelir tespit testlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek ve bu testleri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarıyla işbirliği yaparak uygulamak” görevi verilmiştir.

28 Aralık 2011 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Genel Sağlık Sigortası (GSS) Kapsamında Gelir Tespiti, Tescil ve İzleme Sürecine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” doğrultusunda; 5510 sayılı Kanunun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi ile (g) bendinde belirtilen kişilerin harcamaları, taşınır ve taşınmazları ile bunlardan doğan hakları da dikkate alınarak aile içindeki gelirin kişi başına düşen aylık tutarının tespiti 01 Ocak 2012 tarihinden itibaren Vakıflar tarafından yürütülmektedir.

Gelir tespit yönteminde, Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemi üzerinden puanlama formülü esasına göre belirlenecek hane geliri ve kişi başına düşen gelir kullanılır. Puanlama formülünde kullanılacak haneye ilişkin veriler, Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sisteminden ulaşılan merkezi veri tabanlarında kayıtlı bilgilerden ve Bakanlığımızca bu genelge kapsamında belirlenen esaslar çerçevesinde yapılacak hane ziyaretinden elde edilen bilgilerden oluşur. Ancak puanlama formülünün 2012 yılı içinde uygulamaya başlanacak olması nedeniyle gelir tespiti işlemleri yönetmeliğin geçici 1 inci maddesine göre yapılacaktır.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca, ilgili yönetmeliğin geçici 1 inci maddesi kapsamında gelir tespiti işlemlerinin başvuru, inceleme, değerlendirme ve karar aşamaları aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde yürütülecektir.

Akay Caddesi No:6 Bakanlıklar 06640 ANKARA
Telefon Numarası :0312 415 57 00-01
Elektronik Ağ : www.sydgm.gov.tr

Bilgi için: Oğuz Özdemir
Telefon : 4155773 Faks Numarası :4155706
e-posta :

16/02/2012

Sayı : B.02.1.SYD.0.73.00.00.010.06.01 - 591
Konu : Genel Sağlık Sigortası Gelir Tespitine
İlişkin Usul ve Esaslar

1. Başvuru ve Öninceleme:

- 1.1. Genel sağlık sigortalısı ya da genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi statüsünde olmayanlar ile genel sağlık sigortalılığı ya da genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi statüsü sona erenler için gelir tespiti yapılır.
- 1.2. 5510 sayılı Kanununun 88 maddesinin 4 üncü fıkrası kapsamında kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile bu Kanuna göre ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalılar için eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin 30 güne tamamlanması zorunludur. Bu durumda olan sigortalıların eksik günlerine ilişkin genel sağlık sigortası primleri, 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi veya (g) bendi kapsamında ödenir. Dolayısıyla kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile bu Kanuna göre ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalıların gelir tespitine başvuruları Vakıflar tarafından alınacak ve sonuçlandırılacaktır. Kişilerin gelir durumları tespit edildikten sonra tescil ve prim ödeme işlemleri SGK'nın görev alanına girmektedir.
- 1.3. Gelir testine tâbi tutulacak kişinin gelir testini yaptırmak üzere vakfa bizzat yazılı başvurusu esastır. Ancak acil durumlarda Vakfa gelme imkanı olmayan vatandaşların başvuruları, birinci derece akrabaları vasıtasıyla "Hane Başvuru Formu" ve "Gelir Tespiti Başvuru Formu" kullanılarak alınabilir.
- 1.4. Gelir tespiti başvuruları kişilerin Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sisteminde kayıtlı ikametgâhının bulunduğu il veya ilçe idarî sınırları içindeki Vakfa yapılır.
- 1.5. Gelir tespiti başvurularında başvuru alınmadan önce kişilerin genel sağlık sigortalılıklarına ilişkin durumları Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemi üzerinden "Provizyon Bilgisi Sorgula" menüsünden kontrol edilir. Sorgulama sonucunda durumu "Kapsam dışı" veya "60/g sigortalısı" olanların gelir tespiti başvurusu alınır.
- 1.6. Sorgulama sonucu "Provizyon vardır" veya "müstahaktır" bilgisi dönen kişilere haklarında gelir tespit işlemi yapılamayacağı bilgisi ile birlikte rapor verilir.
- 1.7. Aynı aile üyelerinden biri veya birkaçı başvuruda bulunsa bile başvuru formunda hanede yaşayan tüm fertlere ait bilgiler yer alır. Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sisteminde yer alan "Hane Başvuru Formu" ile hanedeki kişilerin bilgileri alınır.
- 1.8. Gelir tespiti yaptırmak isteyen vatandaşların başvuruları Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sisteminde yer alan "Gelir Tespiti Başvuru Formu" ile alınır. Ancak, başvuru işleminin

Sayı : B.02.1.SYD.0.73.00.00.010.06.01 - 591
Konu : Genel Sağlık Sigortası Gelir Tespitine
İlişkin Usul ve Esaslar

16/02/2012

kanunî temsilciler tarafından yapılması hâlinde mahkemeden alınmış karar örneği, vekil tarafından başvuru yapılması hâlinde vekâletname örneği başvuru formuna eklenir.

1.9. Başvuruda bulunan kişilere Gelir Tespiti Başvuru Formunun altında yer alan “Gelir Tespiti Başvurusu Alındı Belgesi” verilir.

1.10. Başvuruda bulunan kişilerden başvuru formları haricinde her hangi bir belge talep edilmez. Kişilerin gelir durumuna ilişkin araştırmalar Vakıflar tarafından yapılır. Başvuruda bulunan kişilerden araştırmada kullanılacak bilgilerin tespiti için hiçbir kurum ve kuruluşa gitmesi istenemez.

1.11. Başvuru esnasında, aile içinde kişi başına düşen gelirinin brüt asgarî ücretin iki katından fazla olduğunu beyan edenler için gelir testi yapılmaz ve Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sisteminde söz konusu kişilerin gelir durumu G3 (brüt asgarî ücretin iki katından fazla) olarak belirlenir.

1.12. 2022 sayılı Kanun kapsamında Yaşlılık ve Özürlülük Maaşı alan kişiler ile bakmakla yükümlü olduğu kişiler 5510 sayılı Kanuna göre GSS’li kabul edildiklerinden bu vatandaşlarımız için gelir testi yapılmasına gerek bulunmamaktadır. Ancak hanede GSS’li olmayan kişilerin bulunması durumunda haneye yönelik yapılacak gelir testinde söz konusu maaşlar dikkate alınır.

1.13. Geçici Köy Korucuları ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler 5510 sayılı Kanuna göre GSS’li kabul edildiğinden gelir testi yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

1.14. Bağkur Prim borçlusunu olup 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirmeyen sigortalıların on sekiz yaş altı çocukları hariç olmak üzere, bakmakla yükümlü olduğu kişiler için gelir testi yapılır.

1.15. Bağkur prim gününü doldurarak emekliliğe hak kazanan ancak yaş sınırı nedeniyle emekli olmayı bekleyen kişiler, Bağkur kaydının silinmesi ve emeklilik haklarını kaybetmesi anlamını taşımayacak şekilde sağlık güvence durumlarını 5510 sayılı kanununun 60 ıncı maddesinin g bendi kapsamına aldırması durumunda gelir testi başvurusu yapabilir.

1.16. 5510 sayılı Kanununun 60 maddesi gereği infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde bulunan hükümlü ve tutuklular ve askerlik hizmetlerini er ve erbaş olarak yapmakta olanlar ile yedek subay okulu öğrencileri genel sağlık sigortalısı ve genel sağlık sigortalısının bakmakla

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.SYD.0.73.00.00.010.06.01 - 591
Konu : Genel Sağlık Sigortası Gelir Tespitine
İlişkin Usul ve Esaslar

16/02/2012

yükümlü olduğu kişi sayılmazlar. Bu nedenle gelir testi yaptırımlarına gerek bulunmamaktadır. Bahsedilen kapsamda bir kişi hane dosyasında yer alsa dahi gelir tespitinde değerlendirme dışı bırakılır.

1.17. Genel sağlık sigortalılarının 5510 sayılı Kanunda belirtilen bakmakla yükümlü oldukları kişiler, genel sağlık sigortalısı üzerinden sağlık hizmeti alabilmektedir. SGK tarafından bu aileler ile ilgili bu kapsamda bir işlem tesis edilmesi durumunda işleme konu kişilerin gelir tespiti yaptırmasına gerek bulunmamaktadır.

1.18. Van ilinde meydana gelen deprem sonrası vatandaşlarımızın çeşitli illerimizdeki sosyal tesislerde veya yakınlarının yanında ikamet etmesi dolayısıyla genel sağlık sigortası kapsamındaki gelir tespit işlemlerinde sorun yaşamamaları için, ADNKS kayıtlarına göre Van merkez, Erciş ve Edremit Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları görev alanı içerisinde ikamet eden vatandaşlarımız geçici olarak ikamet ettikleri il veya ilçe idarî sınırları içindeki Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına başvurmaları halinde gelir tespit işlemleri başvuru Vakıf tarafından sonuçlandırılır. Van merkez, Erciş ve Edremit Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarında aktif hane dosyası bulunan ailelerin dosyaları için Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemi üzerinden hane transferi işlemi yapılır.

2. Hane ziyareti:

2.1. Gelir testi işlemlerinde Hane Beyan Formu kullanılarak alınan vatandaş beyanı esas alınır. Ancak yapılan gelir testi neticesinde gelir düzeyi G0 ve G1 çıkan haneler için Mütevelli Heyeti karar tarihinden itibaren 1 yıl içinde sosyal inceleme yapılır.

2.2. Başvuru formunda beyan edilen bilgiler ve merkezi veri tabanlarından yapılan sorgulamalar doğrultusunda elde edilen bilgileri doğrulamak amacıyla Vakıf Mütevelli Heyetince gerekli görülen hallerde ve zamanlarda Sosyal Yardım İnceleme Formu kullanılarak, başvuruda bulunanın ikametgâhlarına gidilerek hane ziyaretleri gerçekleştirilir.

2.3. Vakıf tarafından daha önce hane dosyası açılarak sosyal inceleme yapılan haneler için mevcut sosyal inceleme sonuçları gelir testi işlemleri için de kullanılabilir.

2.4. Başvuru sahiplerinin haklarındaki gelir tespitine itiraz etmeleri durumunda hane ziyaretinin yapılması gerekmektedir.

16/02/2012

Sayı : B.02.1.SYD.0.73.00.00.010.06.01 - 591
Konu : Genel Sağlık Sigortası Gelir Tespitine
İlişkin Usul ve Esaslar

3. Değerlendirme:

- 3.1. İlgili yönetmelik gereğince gelir tespitinde, aile bireylerinin harcamaları, taşınır ve taşınmazları ile bunlardan doğan hakları da dikkate alınarak aile içinde kişi başına düşen gelirin aylık tutarı tespit edilir.
- 3.2. Ailelerin düzenli gelirleri ile taşınır ve taşınmaz varlıkları şu şekilde dikkate alınır:
- Tespit / beyan edilen aylık net maaş, ücret, nafaka, yevmiye vb. gelirlerin yıllık tutarının aylık ortalaması,
  - Ailenin; mülkiyeti aile bireylerinden birine ait olan ikamet ettiği konutu ile mülkiyeti başka birine ait olmakla birlikte kira ödemediği konutu için konutun rayiç bedelinin 240'ta biri,
  - Ailenin ikamet ettiği konut haricinde diğer konutları için rayiç bedelinin 240'ta biri ve (takdir edilen / beyan edilen) kira getirisinin toplamı,
  - İkamet edilen konut haricindeki konut için kira geliri elde edilmiyorsa veya kira geliri beyan edilmiyorsa konutun rayiç bedelinin 120'de biri,
  - Dükkanlar için rayiç bedelin 240'ta biri ve (takdir edilen / beyan edilen) kira getirisinin toplamı,
  - Dükkan için kira geliri elde edilmiyorsa veya kira geliri beyan edilmiyorsa dükkanın rayiç bedelinin 120'de biri,
  - Ailenin arazi, tarla ve benzeri için rayiç bedelin 240'ta biri ve (takdir edilen / beyan edilen) aylık (zirai/ticari/kira vb) getirisinin toplamı,
  - Ailenin binek aracı için aracın kasko/rayiç bedelinin 120'de biri (Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğinin internet sitesi üzerinden bu bilgiye ulaşılabilir <http://www.tsrbsb.org.tr/sayfa/kasko-deger-listesi>),
  - Ailenin ticari/ zirai amaçlı aracı için aracın kasko/rayiç bedelinin 120'de biri ve (takdir / beyan edilen) aylık (zirai/ticari/kira vb) getirisinin toplamı,
  - Ailenin büyük ve küçükbaş hayvanları için İl/ İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüklerinden temin edilen yıllık getiri miktarının aylık tutarı,

